

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Cozmuța Valerie, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Cozmuța Valerie XXX, născut la XXX,
domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 06.03.2018 pînă la 22.06.2018;

Instanța de apel de la 16.07.2018 pînă la 20.11.2018;

Instanța de recurs de la 21.02.2019 pînă la 24.04.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 22 iunie 2018, cauza fiind judecată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Cozmuța Valerie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pedeapsa cu închisoare stabilită lui Cozmuța Valerie, pe o perioadă de probațiune de 1 an, cu condiția că el în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost încasat de la Cozmuța Valerie, în beneficiul statului suma de 1 280 lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate la urmărirea penală.

A fost încasat de la Cozmuța Valerie, în beneficiul lui Caragia Cristian, suma de 1 564, 98 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 4 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată și nefondată.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Cozmuța Valerie, la 09.04.2017 în jurul orelor 00:00 aflându-se într-un loc public, pe o stradă din s. Brătuleni intenționat încâlcind grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate cu o deosebită obrăznicie, fără careva motive i-a aplicat o lovitură în regiunea capului cu o sticlă pentru băuturi alcoolice lui Carchilan Andrei, cauzându-i acestuia comoție cerebrală, plagă regiunii ochiului sting, pe fon de edem ce condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare ușoară. În continuare Cozmuța Valerie împreună cu o persoană pe nume „Dima”, și un grup de 4-5 persoane neidentificate până la moment (în privința cărora materialele au fost disjungate într-o cauză penală separată, i-a aplicat lui Caragia Cristian, o lovitură în regiunea capului cu un ciob de sticlă pentru băuturi alcoolice cauzându-i dereglarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară.

3. Nefiind de acord cu sentința menționată, partea vătămată Caragia Cristian, a atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, în partea ce ține de latura civilă privind repararea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, pronunțarea unei noi hotărâri cu admiterea integrală a pretenției privind repararea prejudiciului moral, prin încasarea de la Cozmuța Valerie în beneficiul lui Caragia Cristian suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În argumentarea apelului declarat, partea vătămată a invocat următoarele:

- sentința primei instanțe este neîntemeiată în partea acțiunii civile, cu referire la prejudiciul moral;

- în urma vătămarilor corporale suferite, Caragia Cristian a fost internat în Raional Nisporeni cu diagnostic complet - comoție cerebrală, plagă în zigomatică pe dreapta, neuropatie facială pe dreapta. A fost consultat de un chirurg, stomatolog și medic neurolog, după care a fost supus unei intervenții chirurgicale. Spitalizarea a durat 8 zile, timp în care i s-au administrat preparate medicamentoase. Apoi a fost externat și supus unui tratament ambulatoriu. Comisia de medici a Spitalului Raional Nisporeni i-a făcut trimitere la Institutul Neurologie și Neurochirurgie din Chișinău, unde Caragia Cristian a fost supus unei investigații amănunțite. S-a stabilit defect facial pe dreapta, căderea pleoapei pe dreapta, căderea unghiului gurii dreapta, în concluzie - suferință facială dreapta;

- conform actelor medicale și raportului medico-legal, sănătatea lui Caragia Cristian a fost prejudiciată incontestabil;

- păcate daunele provocate de Cozmuța Valerie, nu s-au redus doar la suferințele fizice menționate mai sus, acestea s-au extins și asupra stării emoționale a părții vătămate, cât și asupra carierei sale de sportiv.

- Caragia Cristian este elev al Școlii de Sport din or. Nisporeni, la secțiunea - haltere. Practică această disciplină de 7 ani, timp în care a fost multiplu campion și premiat la campionatele naționale și la turneele internaționale. Deține titlu de „Maestru al Sportului” conferit prin Ordinul Ministrului Tineretului Sportului din 24.10.2014. La 20.01.2017 a fost inclus în lista lotului național de haltere, grupa de tineret masculin, la categoria 77 kg și urma să participe la campionatul Europei, în Albania în toamna 2017 (a se vedea Lista lotului național de haltere anexat la dosar);

- din cauza traumelor fizice și emoționale, Caragia Cristian nu a putut participa Campionatul european din Albania. Acest fapt i-a adus multă supărare și disperare deoarece toată munca depusă pentru pregătirea sportivă a fost în zadar;

- consideră neparticiparea lui la campionatul european de haltere - un pas înapoi în dezvoltarea carierei sale. A avut de pierdut inclusiv echipa care l-a pregătit și a investit în el timp și pregătire. Orice campionat este o rampă de remarcare și succes iar el a pierdut aceste oportunități;

- perioadă dificilă prin care a trecut, eșecurile suportate în carieră, durerea fizică spitalizarea, recuperarea și procedurile de investigație, supărările au avut un impact distrugător asupra stării emoționale a lui Caragia Cristian;

- cuantumul prejudiciului moral într-un echivalent bănesc de 50 000 lei raportat la toate suferințele suportate prin lezarea sănătății, prin intensitatea dureri fizice și psihice, prin suferințele rezultate din numărul zilelor de îngrijire medicală suportarea mediului spitalicesc, ratarea participării la un campionat european de haltere ce a dus la limitarea oportunității sale de remarcare, de dezvoltare profesională.

- fiindu-i cauzate prejudicii personalității fizice și personalității afective, Caragia Cristian și-a valorificat paguba morală prin echivalent bănesc în sumă de 50 000 lei ca compensare a prejudiciului moral care în opinia sa este echitabilă și merită să atenueze suferințele victimei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2018, a fost admis apelul părții vătămate Caragia Cristian, casată sentința atacată, în partea încasării prejudiciului moral, pronunțând o nouă hotărâre în această parte prin care:

S-a încasat din contul lui Cozmuța Valerie în beneficiul lui Caragia Cristian prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei. În rest, sentința atacată s-a menținut.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, în prezenta cauză penală, partea vătămată Caragia Cristian a înaintat acțiune civilă prin care solicită încasarea din contul lui Cozmuța Valerie a prejudiciului material în sumă de 1564,97 lei, a prejudiciului material sub formă de venit ratat în sumă de 15000 lei, a prejudiciului moral în sumă de 50000 lei și a cheltuielilor de judecată ce constau din cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 4000 lei și cheltuieli de deplasare în instanță (f.d. 194-219). Astfel, partea vătămată nu este de acord cu sentința primei instanțe doar în partea soluționării acțiunii civile cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Instanța de apel a menționat că, mărimea prejudiciului moral solicitat de partea vătămată Caragia Cristian în cuantum de 50 000 lei, nu a fost dovedit în cuantumul cerut, și mai mult, este reținut faptul că, partea vătămată fără îndoială a avut de suferit și moral în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului Cozmuța Valerie prin faptul că a avut stări de stres, disconfort, dureri suportate, suferințe psihice, de faptul că în urma huliganismului agravat săvârșit de către inculpat a suferit vătămări corporale ușoare, fiind internat în spital timp de 8 zile, fiindu-i administrate preparate medicamentoase, ulterior fiind supus unui tratament ambulatoriu, sănătatea acestuia fiind incontestabil prejudiciată, astfel daunele provocate s-au extins și asupra stării emoționale a părții vătămate, cât și asupra carierei sale de sportiv, care este elev al școlii de Sport , secțiunea - haltere și practică această disciplină de 7 ani, timp în care a fost multiplu campion și premiat la campionatele naționale și la turneele internaționale, deține titlu de „Maestru al Sportului” conferit prin Ordinul Ministrului Tineretului Sportului din 24.10.2014. La 20.01.2017 a fost inclus în lista lotului național de haltere, grupa de tineret masculin, la categoria 77 kg și urma să participe la campionatul Europei, în Albania în toamna 2017, iar din cauza traumelor fizice și emoționale, Caragia Cristian nu a putut participa Campionatul european din Albania, însă instanța de apel a considerat mărimea prejudiciului moral pretins de partea vătămată în sumă de 50 000 lei este prea mare, ținând cont de suferințele psihice și fizice care i-a fost provocate părții vătămate în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului. O recompensă echitabilă și rezonabilă a prejudiciului moral suportat de partea vătămată Caragia Cristian, în opinia instanței de apel constituie echivalentul sumei de 20 000 lei moldovenești.

Ce ține de cerința cu privire la încasarea sumei de 1 564,98 lei din contul inculpatului Cozmuța Valerie cu titlu de prejudiciu material, acesta a fost admisă ca urmare a faptului că, acesta a fost probat în instanța de judecată prin probele anexate la materialele cauzei.

Cu referire la încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat datorită faptului că, nu a participat la campionatul European din Albania, prima instanță a

considerat oportun de a respinge acest capăt de acțiune ca nefondat și neîntemeiat ori participarea lui Caragia Cristian la campionat nu indică expres că, ar fi fost premiat anume cu suma de 15 000 lei. Nu este prezentată nici o probă veridică că, anume el ar fi ocupat locul întâi și ar fi fost premiat cu această sumă bănească nu este o circumstanță concretă ce ar indica anume acest fapt.

Astfel, instanța de apel nu a considerat necesar de a interveni în această parte, de altfel soluția primei instanțe nefiind contestată în această parte de către partea vătămată.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Cozmuța Valerie, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel, ori, partea vătămată nu a prezentat dovezi că a participat la competiții sportive, nu sunt dovezi că partea vătămată nu s-a reabilitat, inculpatul nu are posibilitate de a achita prejudiciul moral părții vătămate din motiv că acesta are salariu în mediu de 700 lei pe lună.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Cozmuța Valerie, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece decizia instanței de apel este justă și corespunde prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Potrivit textului recursului declarat de către avocatul Carapunarli Alexandru în numele inculpatului Scorțenschi Vladimir, se invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Colegiul penal consideră că, instanța de apel legal și întemeiat a pronunțat decizia, constatând corect stabilirea circumstanțelor de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunilor imputate, motivându-și soluția în acest sens.

Mai mult, Colegiul penal reiterează că, criticile formulate de recurent enunțate la pct. 5. din prezenta decizie, au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în

prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârilor recurate.

Este de menționat că, motivele expuse în recurs ordinar au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel, le-a examinat apreciind toate probele din dosar în ansamblu și conform art. 414 alin. (3), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra motivelor invocate în apel. O nouă reapreciere a probelor nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Mai mult, Colegiul penal menționează că, la etapa recursului ordinar instanța de recurs nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Totodată, Colegiul penal consideră că, justificat instanța de apel a încasat de la Cozmuța Valerie dauna morală cauzată în beneficiul părții vătămate, suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, întrucât în procesul penal acțiunea civilă este o modalitate de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune, iar repararea prejudiciilor morale prezintă o modalitate distinctă, rezultat din lezarea sentimentelor de afecțiune.

Față de cele ce preced, instanța de recurs menționează că, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, astfel, în cazul infracțiunilor contra persoanei, soldate cu vătămări corporale ușoare, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale, care au fost cauzate prin fapta infracțională săvârșită de inculpat, precum și toate consecințele acestuia.

Mai mult, pe aceiași cale de considerente, se enunță că potrivit art. 2036 Cod civil, În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Art. 2037 Cod civil prevede că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Din materialele cauzei, rezultă că partea vătămată a trecut prin suferință morală, iar instanța de apel a conchis corect că aceste suferințe urmează a fi recuperate de inculpatul prin contra-echivalent bănesc în sumă de 20 000 lei, sumă ce a fost considerată echitabilă pentru recuperare a prejudiciului moral suferit.

Totodată, Colegiul penal menționează că, instanța de apel, rejudecând cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri, a motivat argumentat admiterea acțiunii civile, ținând cont de gradul de suferințe fizice și psihice cauzate prin vătămarea integrității corporale a victimei, circumstanțele concrete ale cauzei, starea precară materială și personalitatea inculpatului. Astfel, la acest capitol Colegiul apreciază ca vădit neîntemeiată solicitarea recurentului.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că, acesta este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Russu Ivan în numele inculpatului Cozmuța Valerie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Cozmuța Valerie XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **22 mai 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico